

GDO'LU 32 ÜRÜNE İNCELEME YAPILMADAN İZİN VERİLDİ! HALKIMIZIN SAĞLIĞI LOBİLERE TESLİM!

GDO'ya Hayır Platformu, 15 Ağustos'ta Ankara'da yaptığı basın açıklaması ile genetiği değiştirilmiş ürünler konusunda Türkiye'nin yap boz alanına çevrildiğini belirterek Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın lobilerin tesiri altında olduğunu açıkladı. Yapılan açıklamada Bakanlık tarafından Ekim 2009'da çıkarılan ve 6 ay içinde 3 kez değiştirilen GDO Yönetmeliğine göre kurulan "Bilimsel Komite"nin bugüne kadar, 16 mısır, 3 soya, 3 kolza, 1 şekerpancarı, 1 patates, 6 pamuk, 1 maya ve 1 bakteri biyokütlesinin kullanımının "insan ve hayvan sağlığı açısından istenmeyen bir etki oluşturmayacağına" karar verirken hiçbir bilimsel araştırma, sosyo ekonomik değerlendirme ve risk değerlendirmesi yapmadığı belirtilerek Platform olarak bilimsel komite kararlarını yargıya taşıyacaklarını açıkladı. **BASIN AÇIKLAMASI METNİ İÇİN BURAYA TIKLAYINIZ**

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, yap-boz alanına çevirdiği genetiği değiştirilmiş ürünler konusunda 13 Ağustos 2010 tarihinde iki yeni yönetmelik çıkarmıştır. Biyogüvenlik Yasası uyarınca hazırlanan yönetmeliklerden ilki Biyogüvenlik Kurulu ve komitelerin çalışma usul ve esaslarını belirlemekte, diğeri ise GDO konusunda eski yönetmeliği yürürlükten kaldırarak yeni çerçeve çizmektedir. Her iki Yönetmeliğin de yürürlüğe giriş tarihi, 18 Mart 2010 tarihinde TBMM'de kabul edilen 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'nda olduğu gibi, 26 Eylül 2010'dur.

Biyogüvenlik Yasası'nın 16. maddesine göre söz konusu yönetmeliklerin, Kanunun yayımlandığı 26.3.2010 tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde çıkarılması gerekiyordu. Bakanlık bu yönetmelikleri 2 ay geciktirdiği gibi, ortaya çıkan yasal boşlukta adı Bilimsel (!) olan ama bilime uygun kararlar vermekten çok uzak olan Komite aracılığıyla da, 32 çeşit GDO'nun ülkemize girmesine izin vermiştir.

Bakanlık tarafından Ekim 2009'da çıkarılan ve 6 ay içinde 3 kez değiştirilen GDO Yönetmeliğine göre kurulan "Bilimsel Komite" bugüne kadar, 16 mısır, 3 soya, 3 kolza, 1 şekerpancarı, 1 patates, 6 pamuk, 1 maya ve 1 bakteri biyokütlesinin kullanımının "insan ve hayvan sağlığı açısından istenmeyen bir etki oluşturmayacağına" karar vermiştir. GDO'ların yem ve gıda (taze, konserve, un, irmik ve mamulleri gibi doğrudan tüketim dışında) kullanıldığında herhangi bir risk oluşturmayacağı kanısına varan Komite, sadece T25 kodlu GDO'lu mısıra izin vermemiştir.

Hiçbir bilimsel araştırma, sosyo ekonomik değerlendirme ve risk değerlendirmesi yapmayan Bilimsel Komite, karar verirken sadece, "Avrupa Birliği'nde tüketime uygun olduğuna dair onaylanmış gen olması" koşulunu dikkate almaktadır. Yalnızca bu durum dahi, adı bilimsel olan komitenin ne denli bilimsellikten uzak çalıştığını adeta kanıtlamaktadır. Çünkü Türkiye'nin beslenme alışkanlıkları ve halkın sofrasında yer alan ürünler ile bu ürünlerin tüketilme sıklıkları - miktarları, AB ülkelerinden önemli ölçüde farklıdır. Bu farklılıklar nedeniyle, AB otoritesinin değerlendirmesi Türkiye için geçerli olamaz, buna ilişkin kararlar bilimsel olmaktan uzaktır.

Kaldı ki, "Bilimsel Komite"nin kararlarına dayanak yaptığı Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (EFSA)'nin değerlendirmeleri, çoğunlukla biyoteknoloji şirketlerinin gerçekleştirdikleri çalışmalar üzerinden yapıldığı için Avrupa yurttaşları ve bilim insanları tarafından artan ölçüde sorgulanmaktadır.

Biyogüvenlik Yasası'na göre, GDO veya ürünlerinin ithalatı, ihracatı, deneysel amaçlı serbest bırakılması, piyasaya sürülmesi ve kullanımına izin verilebilmesi için öncelikle bilimsel esaslara göre risk değerlendirmesi ve sosyo-ekonomik değerlendirme yapılması gerekmektedir. GDO'lu ürün için yapılan başvurular Biyogüvenlik Kurulu tarafından değerlendirilecektir. Başvuruda verilen bilgilerin yetersiz görülmesi durumunda başvuru sahibinden yeniden deney, test, analiz ve araştırma yapılması talep edilecektir. Risk değerlendirmesinde de laboratuvar, sera ve tarla testlerini içeren alan denemeleri ile gıda analizleri, toksisite ve alerji testleri yanında gerekli görülen diğer testlerin sonuçlarının verilmesi ve risk yönetim planının hazırlanması zorunludur.

Biyogüvenlik Yasasının "denetleme" görevini böylesine kapsamlı bir şekilde düzenlemesine karşın, Bakanlık yasa yürürlüğe girmeden önce, Bilimsel Komite aracılığıyla adeta yangından mal kaçırırcasına GDO'lu ürünlere serbestlik

tanımıştır.

Bu durum, Türkiye'yi bir GDO'lu ürün ithalat merkezine dönüştürmekte, Türkiye'de bu ürünleri ikame edecek ürünleri üreten üretici ve sanayici adeta cezalandırılmaktadır. Buna en açık örnek ise, ülkemizin buğday, mısır ve yağlı tohumlarının yan ürünleri olan küspe ve kepek yerine, ABD'den ithalatı yapılan GDO'lu DDGS (damıtma küspesi) ve mısır nişastasası yan ürünü olan mısır grizidir. Türkiye yılda 1 milyon tona yakın DDGS ve mısır grizini GDO'lu olarak ithal edip yem rasyonlarında kullanıyor böylece kendi kepek ve küspemiz elde kalırken ABD'nin GDO'lu yan ürünleri Türkiye'yi dolduruyor. Bu durum, GDO lobisinin, "Türkiye yeterli soya ve mısır üretmediği için GDO'lu yem hammaddesi ithal etmek zorunda kalıyoruz" söylemlerinin de ne denli gerçeğe aykırı olduğunu ortaya koymaktadır. Avrupa Birliği'nin bu tür ithalatı sıfırlamaya yakın bir noktaya getirmesine karşın, Türkiye'nin ithalatının füze gibi fırlaması, ekonomi ve sağlık alanında kamu yararına aykırı uygulamaların ülkemizde nasıl yaygınlaştığının açık göstergesidir.

Sonuç olarak Komite, GDO'ların ülkemize girmesi için bir araç haline dönüştürülmüştür. Yasa ve Yönetmelik uygulamaları da benzer sonuçlar doğuracaktır. Türkiye'ye 10 yıldan fazla süre boyunca GDO'lu ürünlerin girmesini sadece seyreden, son bir yılda ise bu olaya hukuki meşruiyet kazandırma peşinde koşan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, insan yaşamı, bitki ve hayvan varlığımız, genetik kaynaklarımız ve gıda güvenliğimizi büyük riskler altına itmektedir.

Kasım 2009'da ilk yönetmelik yayınladıktan sonra, "GDO'lu ürünler zararlı, ülkeye girişini engellemek için düzenleme yaptık" diyen Tarım Bakanı'na bir kez daha soruyoruz: Aradan geçen zaman diliminde ne değişti de, GDO'lu ürünlere izin verdiniz?

GDO'ya Hayır Platformu olarak Bilimsel Komite kararlarının iptal edilmesi için gerekli yasal girişimleri başlatacağımızı kamuoyuna duyururuz.

Lobilerin Komiteleri varsa, halkın da mühendisleri, avukatları, bilim ve meslek insanları var...

GDO'YA HAYIR PLATFORMU
15 Ağustos 2010 ANKARA